

ת"פ 70992/11/17 - מדינת ישראל נגד מאזן אבו דיאב, מאזן אבו דיאב (מ.א.ד) בע"מ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 70992-11-17 מדינת ישראל נ' אבו דיאב ואח'

בפני	כבוד השופט דב פולוק
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשמים	1. מאזן אבו דיאב 2. מאזן אבו דיאב (מ.א.ד) בע"מ

החלטה

בפניי מונחת בקשת המאשימה לתיקון כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם, בהתאם לסעיף 92(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשנ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ").

בכתב האישום שהוגש מואשם הנאשם בביצוע שתי עבירות:

הראשונה - מילוי מיכל בגפ"מ מבלי לוודא עמידה בדרישות התקן הישראלי, עבירה לפי סעיף 4 לצו הגז (בטיחות ורישוי) (מכלי גפ"מ מיטלטלים), תשע"ה - 2015 (להלן: "צו הגז"). וכן סעיפים 2, 25(ב), 29 ו-30 לחוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989 (להלן: "חוק הגז").

השנייה - איסור שימוש במיכל גפ"מ שאינו מסומן בסימון שם ספק הגז - עבירה לפי סעיף 3(א) לצו הגז, וכן סעיפים 2, 25(ב), 29 ו-30 לחוק הגז.

לטענת המאשימה ביום 1.4.2015 נצפתה משאית חלוקת גז בעלת לוחית זיהוי מספר 85-571-51 אשר נשאה שלט הנושא את שמה של הנאשמת 2 בדרכה מצומת מוזיאון רוקפלר לכיוון שכונת ראס אל עמוד. על המשאית נמצאו מיכלי גז רבים אשר הותקן בהם שסתום פריקה וזאת בניגוד לדרישות התקן הישראלי 70. כמו כן נמצאו עליה מיכלים רבים של חברות גז אחרות.

המאשימה מבקשת לתקן את כתב האישום באופן שיוסף בסעיף 4 לכתב האישום המשפט "מיכלי הגז ללא שסתום הפריקה מולאו על ידי הנאשמים".

כמו כן, מבקשת המאשימה להוסיף בסוף סעיף ב.1 לכתב האישום גם את הוראת החיקוק סעיף 6 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הבטח ההספקה של גפ"מ), תשמ"ט-1989 בצירוף סעיפים 5, 15, 39(ג)(4) ו-39 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957.

לטענת המאשימה זכות הנאשמים לא תיפגע מההוספה המבוקשת והם יהיו רשאים לטעון את מה שהם מבקשים לטעון

בעניין וכך יתממש האינטרס בהגעה לחקר האמת.

הנאשמים מתנגדים לבקשת תיקון כתב האישום שכן, לטענתם, התיקון המבוקש מקפח את הגנתם. הם סוברים שכתב האישום שהוגש אינו מוביל להרשעה ושהמאשימה מבקשת להוסיף עובדות מהותיות וסעיפי חוק ובכך יוצרת יריעת מריבה חדשה שאולי תאפשר ביסוס אישום חדש כלפיהם. עוד הם מוסיפים שאין לאפשר למאשימה, כעת משחלפו שלושה חודשים לאחר שהודו בכל עובדות כתב האישום, לתקנו ולהוסיף בו עובדות וסעיפי חוק חדשים.

כמו כן, טוענים הנאשמים כי בבקשתה גורסת המאשימה ש"הנאשמים הודו שהובילו מיכלים רבים של חברות גז אחרות על גבי משאית חלוקה של נאשמת 2". הנאשמים מכחישים טענה זו שכן בכתב האישום שהוגש לא נכתב שמדובר במשאית של הנאשמת 2 אלא נכתב רק כי: "בתאריך... נצפתה משאית חלוקת גז, ל"ז ... אשר נשאה שלט הנושא את שמה של הנאשמת 2, בדרכה מצומת ... לכיוון ...". בעניין זה הם מציינים שבכתב האישום לא נטען כי מדובר במשאית של הנאשמת 2, ושלט על הרכב הנושא את שם החברה אינו מהווה ראיה לבעלות במשאית. לאור זאת הם סוברים כי אין כל בסיס לכתב האישום שהוגש.

עוד הם טוענים שהמאשימה מוסיפה בבקשתה אישום חדש לפיו המיכלים שנתפסו בנסיעה מולאו על ידי הנאשמים, זאת כאשר בכתב האישום שהוגש נכתב רק ש"המשאית עצרה ב ... כאשר נמצאו עליה מיכלי גז רבים אשר מותקן בהם ברז ללא שסתום פריקה בניגוד לתקן ישראלי 70, כמו כן נמצאו עליה מיכלים רבים של חברות גז אחרות". הנאשמים סוברים כי לא ייתכן שלאחר שהאישום המקורי קורס המאשימה תבקש לנסח אישום חדש ושונה.

כמו כן גורסים הנאשמים כי טענת המאשימה בסעיף 3 לכתב האישום שהוגש לפיה המיכלים "אינם נושאים שם ספק גז" עומדת בסתירה לטענה נוספת בכתב האישום לפיה "נמצאו עליה מיכלים רבים של חברות גז אחרות". טענה זו לפיה מדובר, לכאורה, במכלים שהיה עליהם שם ספק גז של חברות אחרות סותרת את הטענה שהן נמצאו כאשר הם אינם כוללים את שם ספק הגז.

עוד מוסיפים הנאשמים שלא ניתן יהיה להוכיח את האישומים לנוכח אובדן המיכלים אצל המאשימה וקיפוח זכותם להעמיד את המיכלים לבדיקה.

לאור האמור סוברים הנאשמים שאין לקבל את בקשת המאשימה לתיקון כתב האישום.

סעיף 92(א) לחסד"פ קובע כי:

בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; התיקון ייעשה בכתב האישום או יירשם בפרוטוקול.

מסעיף החוק עולה שבית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לאשר את תיקון כתב האישום בתנאי שניתנה לנאשם "הזדמנות סבירה להתגונן". כנקודת מוצא מעודד המחוקק את תיקון כתב האישום כדי לאפשר לבית המשפט לעשות צדק ולהגיע לחקר האמת. באופן זה נשמר האינטרס הציבורי שאשמתו של אדם תתברר והוא ייתן את

הדין על מעשיו. כך גם מתאפשר ניהול יעיל והוגן של המשפט הפלילי ונמנע מתן זיכויים בשל טעויות טכניות של רשויות התביעה בכתב האישום בעוד שתיקון כתב האישום היה מונע אותן. וזאת כל עוד אין בתיקון כדי לגרום לפגיעה בזכויותיו של נאשם להליך הוגן ויכולתו של הנאשם להתגונן לא תקופח.

כעת עלינו לבחון את היקפה ומשמעותה של אותה "הזדמנות סבירה להתגונן", כאשר מתבקש תיקון של כתב האישום.

לעיתוי בו הוגשה בקשת התיקון משמעות רבה. ככול שהבקשה לתיקון כתב האישום הוגשה בשלב מוקדם יותר כך יטה בית המשפט לקבל את הבקשה.

במקרה דנן, ביום ה- 17.6.2018 התקיים דיון בתיק שבו מסרו הנאשמים תגובתם לכתב האישום לפיה:

"אנחנו מודים בסעיפים 1 ו-2 לכתב האישום. אנחנו מודים באמור בסעיף 3. סעיף 4 לדעתי אינו סעיף עובדתי הוא מסכם את שלושת הסעיפים הקודמים ... אנחנו מודים בעובדות כתב האישום בסעיפים 1 עד 3 אך לטענתנו אין באמור להביא להרשעת הנאשמים בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום" (עמ' 2 לפרוטוקול הדיון מיום 17.6.2018).

ניתן אם כן לומר שאנו נמצאים בשלב יחסית מוקדם של ההליך המשפטי.

ה"הזדמנות סבירה להתגונן" אותה קובע החוק כתנאי למתן היתר לתיקון כתב אישום כוללת בחובה נתינת הזדמנות סבירה לנאשם להיערך להתמודדות עם הראיות הקיימות נגדו על ידי חקירה העדים, הבאת ראיות מטעמו והעלאת טענותיו כלפי דברי המאשימה. לנאשם עומדת הזכות שלא להיות מופתע כך שיהיה סיפק בידו לבנות את קו הגנתו בהתאם לכתב האישום המתוקן שהוגש נגדו.

מבחן ה"הזדמנות הסבירה להתגונן" הוא מבחן מכריע הנבחן בכל מקרה לגופו בהתאם לנסיבותיו. בית המשפט יבחן את שלב הדיון בו נמצא ההליך, את טיב התיקון המבוקש, את העדויות שנשמעו ואת סיבת ומטרת התיקון המבוקש. לשם דוגמא, עלינו להבחין בין מקרה בו התיקון המבוקש כולל מערכת נסיבות חדשה המחייבת העדת עדים חדשים, או מקרה בו מבוקש להאשים נאשם בעבירה שונה בתכלית, לבין תיקון שאינו מקיף את כל מסכת העובדות והוא מתבקש בתחילת ההליך המשפטי. כמו כן על בית המשפט להביא בחשבון גם מה המחדלים והליקויים שהתגלו בפעולות רשויות התביעה, ככל שהתגלו, מידת הפגיעה האפשרית בהגנת הנאשם באם תתקבל הבקשה למול מידת הפגיעה הצפויה באינטרס הציבורי באם תידחה וקיומם של סעדים חלופיים שניתן להעניק לנאשם באם הפגיעה בזכויותיו קיימת אך אינה מצדיקה דחיית הבקשה.

אין חולק כי קיימת חשיבות רבה בהקפדה הנדרשת מצד התביעה בבואה לנסח את כתב האישום שכן הוא המגדיר את גדר המחלוקת בין הצדדים והוא המתווה לנאשם את הדרך בה יבחר להגן על עצמו במסגרת ההליך. זאת כפי שכותב כב' השופט דנציג ברע"פ 2581/14 **אסף יקותיאל נגד מדינת ישראל** (ניתן על ידי כבוד השופטים דנציג, עמית וזילברטל, ביום 12.2.2015):

"לנוסח של כתב האישום נודעת משמעות ניכרת. כתב האישום הוא המסמך המכונן של ההליך הפלילי...זהו המסמך עימו נדרש הנאשם להתמודד. הוא המגלה לנאשם מהם המעשים או המחדלים המיוחסים לו ומהן הנסיבות המפלילות שאפפו אותו. הוא אף מודיע לנאשם מיהם העדים העתידיים להעיד כנגדו ובאלה עבירות הוא נאשם, ומאפשר לו להעריך את ה"סיכון" הרובץ לפתחו. במובן זה, כתב האישום שוטח בפני הנאשם את עיקר עמדתה של המאשימה, ומאפשר לו להיערך להליך הפלילי ולכלכל את צעדיו. כתב האישום מקים עבור הנאשם "חומת בטחון המבודדת את המשפט מפני נתונים וטענות חיצוניים שאינם חלק מתחום המחלוקת"...בכך מאוזן במידה מסוימת יתרונה המובנה של התביעה בגדרו של ההליך הפלילי...לנוכח מאפיינים אלו של כתב האישום, ברי כי נדרשת הקפדה של ממש על ניסוחו. "לאופן בו מנוסח כתב האישום ישנה השפעה מהותית על יכולתו של הנאשם להתגונן מפני האישומים נגדו"...ניסוח בלתי מוקפד של כתב האישום עלול לשבש את הגנת הנאשם. ניסוח שגוי עלול לגרום להתגוננות בלתי אפקטיבית, להתגוננות מפני עניינים בלתי רלוונטיים או ל"הפקרת" קו החזית העיקרי".

בחירת הבקשה לתיקון כתב האישום שהגישה התביעה מעלה שנפלו טעויות בכתב האישום שהוגש וטעויות אלה אינן טכניות בלבד. התיקונים המתבקשים במקרה דנן הינם תיקונים שכוללים בחובם גם פן עובדתי וגם פן משפטי. יחד עם זאת, עלינו לבחון גם מה היא המשמעות של דחיית הבקשה אל מול רמת הפגיעה בהגנת הנאשמים והיכולת לרפא פגיעה זו בדרך אחרת. התוצאה של דחיית הבקשה לתיקון כתב האישום תהיה זיכוי הנאשמים מהעבירות בהן הם מואשמים. בהקשר זה, נראה שבמקרה דנן אם כי היתה בהתנהגות התביעה מן הרשלנות שהובילה לטעויותיה בכתב האישום המקורי אין בכך כדי להוביל לזיכויים האוטומטי של הנאשמים, בפרט לאור העובדה שאנחנו נמצאים ממש בתחילתו של ההליך המשפטי.

באשר לטענת הנאשמים כי לא נטען בכתב האישום כל קשר בין המשאית לבין הנאשמים מלבד העובדה שהמשאית נשאה שלט עם שם החברה עליה. הרי שקריאה מדוקדקת בכתב האישום שהוגש מעלה שצוין בכתב האישום מספר לוחית הזיהוי של המשאית, ועל כן יש להניח שמספר לוחית הזיהוי הוא הבסיס עליו תונח התשתית להוכיח שהמשאית הנטענת עליה נמצאו מיכלי הגז הייתה בבעלות הנאשמים בעת האירוע.

גם באשר לטענה שהועלתה על ידי הנאשמים לפיה יש סתירה פנימית בכתב האישום שמחד נטען כי המכלים היו ללא שם של ספקיות הגז ומאידך נטען שהמכלים היו מסומנים בשם של ספקיות גז אחרות. הרי שגם כאן, עיון מדוקדק בכתב האישום מעלה שניתן להבינו כך שחלק מן המיכלים שנמצאו על המשאיות היו ללא חתימה של כל חברה וחלק היו חתומות בשמות ספקיות גז אחרות "נמצאו עליה מיכלי גז רבים אשר מותקן בהם ברז ללא שסתום פריקה, וזאת בניגוד לדרישות התקן הישראלי. כמו כן, נמצאו עליה מיכלים רבים של חברות גז אחרות".

מן האמור עולה שדחיית הבקשה בשלב כה מוקדם בדיון המשפטי, כך שתביא בעקבותיה לזיכוי הנאשמים, מוצדקת רק במקרים קיצוניים כגון אלו שבהם התנהגות התביעה הגיעה לדרגה גבוהה של זלזול בהליכי בית משפט או בזכויות הנאשם ואין זה המקרה שלפנינו.

אשר על כן, אני מתיר למאשימה לתקן את כתב האישום כמבוקש. על מנת לשמור על זכויותיהם של הנאשמים כתב האישום המתוקן יוקרא מחדש והנאשמים יוכלו למסור את תגובתם למכלול תוכנו. למען הסר ספק אני מדגיש שתגובתם תינתן גם ביחס לחלקים העובדתיים והמשפטיים שיישארו זהים לאמור בכתב האישום המקורי.

ניתנה היום, י' ניסן תשע"ט, 15 אפריל 2019, בהעדר הצדדים.